

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu**

ETIČKI KODEKS PONAŠANJA UČENIKA

Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu

Sarajevo, mart 2022.godine

Na osnovu člana 154. Pravila godine Školski odbor JU Centra za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu Sarajevo na 2. sjednici Školskog odbora Centra održanoj 24.03.2022. godine,
d o n o s i

ETIČKI KODEKS PONAŠANJA UČENIKA

Javne ustanove Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu Sarajevo

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Centra i principa u smislu čuvanja dostojanstva i ugleda Centra. Standardi ponašanja su dogovoreni između radnika Centra, učenika i njihovih roditelja ili staratelja.

Član 2.

Svrha Etičkog kodeksa je utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obaveze, te sprovoditi etičke vrijednosti za djelatnost Centra u najširem smislu. Sprovođenje etičkih vrijednosti i etičkog ponašanja u ovom Kodeksu obaveza je svih učenika Centra.

Član 3.

Svi roditelji i druge zainteresirane osobe za rad Centra biće upoznate s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja se očekuju od učenika Centra.

Član 4.

Učenici su dužni, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovog Etičkog kodeksa. Ponašanja u vezi s Kodeksom osigurava jedinstvenost u pogledu ponašanja učenika, roditelja, nastavnika i drugih zaposlenika u školi, a što je preduslov kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada.

II PRAVA UČENIKA

Član 5.

Učenik ima pravo na:

- 1) Sticanje kvalitetnog obrazovanja u sigurnom okruženju, bez ometanja;
- 2) Pošten i jednak odnos prema njima, bez diskriminacije;
- 3) Postupanje prema njima s poštovanjem osobnosti;
- 4) Obavješteni o svojim pravima, odgovornostima i pravilima discipline;
- 5) Savjet i pomoć;
- 6) Uvažavanje mišljenja;
- 7) Pomoć drugih učenika;
- 8) Pritužbu koju može predate: razredniku, nastavniku, direktoru, pedagogu, psihologu;
- 9) Sudjelovanje u radu Vijeća učenika;

- 10) Sudjelovanje u izradi kućnog reda;
- 11) Predlaganje poboljšanja odgojno-obrazovnog procesa i rada.

III ODGOVORNOST UČENIKA

Član 6.

Odgovornosti učenika su da:

- 1) Poštuje prava drugih;
- 2) Zna i poštuje Pravila Centra;
- 3) Prijavi incidente ili aktivnosti koje mogu ometati sigurnost svih učenika u Centru;
- 4) Da redovno pohađa nastavu, dolazi na vrijeme, donosi pribor i opremu, izvršava školske obaveze.

Član 7.

Svako izostajanje sa nastave učenik je dužan da pravda dolaskom roditelja, staratelja ili hraniteljske porodice u koju je smješten, najkasnije u roku od tri dana nakon odsustva iz škole. U slučaju bolesti, potrebno je ljekarsko opravdanje.

Član 8.

Učenik je dužan da prije početka časa uđe u učionicu.

Član 9.

Učenik ne može napustiti čas bez odobrenja nastavnika koji void taj čas. Eventualni izlazak iz učionice za vrijeme trajanja časa odobrava nastavnik. Učionicu u isto vrijeme u pravilu može privremeno napustiti samo jedan učenik.

Član 10.

Pri odlasku i povratku sa časa tjelesnog i zdravstvenog odgoja učenici se trebaju ponašati u skladu sa pravilima Kućnog reda.

Član 11.

Svi učenici razrednog odjeljenja obavljaju dužnost redara, imenuje ih razrednik i to po jednog redara sedmično, a izmjenjuju se abecednim redom.

Redari su odgovorni:

- Da obavijeste predmetnog nastavnika o odutnim učenicima;
- Za čistoću učionice, školske ploče, pripremu nastavnih sredstava i pomagala;
- Da prijave uočenu štetu u učionici predmetnom nastavniku;
- Za ostale vidove ponašanja koji nisu u skladu sa ovim Kodeksom.

Član 12.

U toku nastave učeniku je zabranjeno ulaziti u zbornicu i prostoriju za nastavnike.

Član 13.

Učenik je odgovoran za redovno donošenje svog potrebnog pribora ili opreme na času, za savjesno usvajanje znanja, vještina i vrijednosti propisanih Nastavnim planom i programom, na času prati uputstva nastavnika i u skladu stim ne ometa izvođenje nastave i rad drugih učenika. Isto tako je odgovoran za savjesno zalaganje u ispunjavanju školskih obaveza.

Član 14.

Učenici su dužni szdržavati se prepisivanja, bez obzira na oblik vrednovanja rada.

Član 15.

Učenik je obavezan da poštuje ličnost drugih učenika, nastavnika i ostalih zaposlenih u školi. Učenik poštuje sve osobe bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost u skaldu sa principima humanosti i čovjekoljublja. Odnos prema drugim čovjek zasniva na temeljnim ljuskim vrijednostima: istine, mira, ispravnog postupanja, poštenja, ljubavi i nenasilja.

Član 16.

Riječnik koji učenici koriste u školi mora biti primjeren mjestu i osobi sa kojom komuniciraju. Pod primjerenošću se podrazumjeva korištenje pristojnih riječi, ne koriste uvredljive riječi, ne ismijavaju se drugi koji su drugačiji, ne iznose se laži kako bi se drugom napakostilo i dr. iz domena bontona. Nastojimo što više koristiti riječi "hvala, molim, izvoli, oprosti...". Ne koristimo psovke.

Član 17.

Mobilni telefoni i slični uređaji se ne smiju koristiti u toku nastave. Predmetni nastavnik može oduzeti mobilni telefon ili sličan uređaj ukoliko ga učenik koristi u toku nastave.

Član 18.

Učenici su dužni čuvati svoju odjeću, obuću, sredstva Centra i pribor, kao i imovinu drugih učenika. Donošenje skupocjenih predmeta i novca u Centar je odgovornost učenik. Ako nestanu učenik ne može kriviti druge. Centar ne preuzima odgovornost za gubitak ili krađu lične imovine.

Član 19.

Za vrijeme odmora, pri mijenjanju učionica, na stepeništu i u hodnicima, učenici ne smiju praviti gužvu, buku i gurati se kako ne bi došlo do povređivanja. Prilikom penjanja ili silaska niz stepenice učenici su obavezni ići svojom desnom stranom.

Član 20.

Za vrijeme odmora uzima se užina i napitak. Učenici treba da vode računa o rastojanju i obavezni su ići svojom desnom stranom . U slučaju iznenadne bolesti ili povrede, učenik se treba javiti predmetnom nastavniku i razredniku koji mu odobrava eventualno napuštanje nastave. Razrednik upoznaje roditelje/staratelje/hraniteljsku porodicu učenika, pedagoga i psihologa škole u odsustvu učenika. Te časove roditelje/staratelj/hraniteljska porodic je dužan opravdati.

Član 21.

Za vrijeme nastave učenik je odgovoran za red i tišinu u objektima Centra kao i u dvorištu.

Član 22.

Učenik je odgovoran za dolazak u školu u prikladnoj odjeći koja ima pristojan izgled primjeren mjestu na kome se nalazi. (Zabranjeno je dolaziti u kratkim suknjama, šorcevima, majcama na bretele i sa velikim dekolteima, otkrivenog stomaka, nečiste i neuredne kose, te nije dozvoljeno šminkanje).

Član 23.

Boravak u čistom i urednom prostoru svakom više prija. Otpatke u učionici i na dvorištu bacamo u kantu za otpatke. Čuvamo školsku imovinu jer koristi svima. Pazimo da niko ne piše po zidovima, klupama ili drugom školskom namještaju ili da uništava opremu. Svaki učenik je odgovoran da prijavi učenika koji uništava školsku imovinu ili iz krajnje nepažnje.

Član 24.

Za štetu nastali u školi odgovaraju njeni počinitelji. Počinitelji štete dužni su je u cjelini nadoknaditi što ovisi o okolnostima i uzrocima počinjene štete te odluci Komisije za procjenu materijalne štete. Ako se počinitelji ne mogu poimenično utvrditi, štetu će namiriti svi učenici koji su se zatekli na mjestu u vrijeme učinjene štete, o čemu odlučuje pomenuta Komisija.

Član 25.

Informacija o nađenim stvarima objavljuje se dežurnom učeniku ili dežurnom nastavniku.

Član 26.

Učeniku koji namjerno ili svjesno otuđi ili ošteti školske stvari ili stvari drugih učenika, izriče se odgojno-disciplinska mjera, krađa se smatra težim prekršajem.

Član 27.

Učenici su dužni da prije napuštanja učionice, a naročito nakon konzumiranja užine sve otpatke bace u kantu za smeće, odnosno ostave urednu učionicu.

Član 28.

Za hitne informacije za rad odjeljenja, razredniku ili dežurnom nastavniku obraća se isključivo predsjednik odjeljenske zajednice ili redar.

IV NEDOZVOLJENO PONAŠANJE UČENIKA

Član 29.

Zabranjeno je izazivanje buke, nereda, svađa i međusobno vrijeđanje učenika, izazivanje tuče i sudjelovanje u tuči, te svaka vrsta nasilnog ponašanja. Eventualne nesuglasice rješavati dogovorom ili potražiti pomoć predmetnog nastavnika, potom razrednika, socijalnog radnika i psihologa.

Član 30.

Učenicima nije dozvoljeno snimanje, objavljivanje i prikazivanje audio-video te foto snimki svih sadržaja vezanih za Centar.

Član 31.

Zabranjeno je unošenja predmeta sa oštrim sječivom ili ubodnih predmeta, petardi, upaljača i drugih predmeta koji mogu povrijediti učenike i ugroziti opštu sigurnost.

Član 32.

Učenici ne mogu uvoditi u školu druge osobe koje za to nemaju odobrenje.

Član 33.

Zabranjena je upotreba cigareta, alkohola ili drugih narkotičkih sredstava u Centru, dvorištu i ulici, za učenike škole.

Član 34.

Vannastavne aktivnosti (projekti, pripreme za takmičenja, probe) učenik treba da obavlja prije ili poslije časova u prostorijama Centra, osim u izuzetnim slučajevima.

Član 35.

U slučaju ne dolaska ili kašnjenja predmetnog nastavnika učenik je obavezan da ostane u učionici dok ga drugi nastavnik ili predsjednik odjeljenja ne obavijesti o suprotnom.

Član 36.

Učenik sve primjedbe i žalbe može uložiti preko razrednika ili Vijeća učenika.

Član 37.

Razrednik je dužan s odredbama ovog Etičkog kodeksa sve učenike iz svog odjeljenja.

Član 38.

Učenik je odgovoran za poštivanje Kodeksa ponašanja učenika, u protivnom će se primjenjivati sankcije u skladu sa pravilnikom o izricanju odgojno-disciplinskih mjera.

Član 39.

Mjesto objavljivanja Kodeksa:

- 1) Etički kodeks za učenike se ističe na vidnom mjestu Centra;
- 2) Etički kodeks se objavljuje na web stranici Centra.

Član 40.

Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja i objavljivanja na oglasnoj ploči.

Broj:05-300-3-100/22
Sarajevo, 24.03. 2022.godine

 Predsjednik Školskog odbora
Selmir Hadžić